

1252**USTAWA**

z dnia 7 grudnia 2000 r.

o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.**Rozdział 1****Przepisy ogólne****Art. 1.** 1. Ustawa określa zasady:

- 1) organizacji, działalności oraz zrzeszania się banków spółdzielczych, z zastrzeżeniem ust. 2,
- 2) działalności oraz zrzeszania się banków zrzeszających banki spółdzielcze.

2. Przepisy ustawy, z wyjątkiem art. 12, nie mają zastosowania do banków spółdzielczych, których fundu-

sze własne odpowiadają wysokości kapitału założycielskiego wymaganej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40, poz. 399 oraz z 2000 r. Nr 93, poz. 1027, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i Nr 116, poz. 1216), chyba że zrzeszone są na zasadach określonych w niniejszej ustawie lub na podstawie umowy, o której mowa w art. 41.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) banku spółdzielczym — należy przez to rozumieć bank będący spółdzielnią, do którego w zakresie

nieuregulowanym w niniejszej ustawie oraz w ustawie — Prawo bankowe mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 5, poz. 32, Nr 24, poz. 110 i Nr 43, poz. 189, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 111, poz. 723, Nr 121, poz. 769 i 770 oraz z 1999 r. Nr 40, poz. 399, Nr 60, poz. 636, Nr 77, poz. 874 i Nr 99, poz. 1151),

- 2) banku zrzeszającym — należy przez to rozumieć Gospodarczy Bank Wielkopolski Spółka Akcyjna w Poznaniu, Lubelski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Lublinie, Warmińsko-Mazurski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Olsztynie, Małopolski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Krakowie, Pomorsko-Kujawski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Bydgoszczy, Bałtycki Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Koszalinie, Mazowiecki Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Warszawie, Dolnośląski Bank Regionalny Spółka Akcyjna we Wrocławiu, Rzeszowski Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Rzeszowie, Bank Unii Gospodarczej Spółka Akcyjna w Warszawie, Gospodarczy Bank Południowo-Zachodni Spółka Akcyjna we Wrocławiu, Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna, zwany dalej „BGŻ S.A.”, jak również bank powstały w wyniku połączenia się co najmniej dwóch z tych banków, pod warunkiem że zrzesza co najmniej jeden bank spółdzielczy na zasadach określonych w art. 16 i którego fundusze własne stanowią co najmniej czterokrotność sumy, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy — Prawo bankowe, z zastrzeżeniem art. 28,
- 3) zrzeczeniu — należy przez to rozumieć zrzeczenie działające na podstawie niniejszej ustawy, utworzone przez bank lub banki spółdzielcze i bank zrzeszający,
- 4) uprawnionych osobach — należy przez to rozumieć osoby, które do dnia wejścia w życie ustawy pracowały łącznie co najmniej 3 lata w BGŻ S.A. lub banku spółdzielczym.

Rozdział 2

Banki spółdzielcze

Art. 3. Banki spółdzielcze i zrzeszające mogą należeć do Krajowego Związku Banków Spółdzielczych oraz do Związku Banków Polskich, a także innych organizacji powołanych w celu reprezentowania wspólnych interesów gospodarczych tych banków, w szczególności wobec organów państwowych, instytucji zagranicznych i międzynarodowych.

Art. 4. Bank spółdzielczy jest obowiązany zrzeczyć się z bankiem zrzeszającym, na zasadach określonych w art. 16.

Art. 5. 1. Bank spółdzielczy prowadzi działalność na terenie powiatu, w którym znajduje się jego siedziba, oraz na terenie powiatów, w których w dniu wejścia w życie ustawy znajdują się jego placówki wykonujące czynności bankowe, o których mowa w art. 6.

2. Bank spółdzielczy, za zgodą banku zrzeszającego, z którym zawarł umowę zrzeczenia, może prowadzić działalność także na terenie powiatów sąsiadujących z terenem określonym w ust. 1. Działalność obejmująca inne powiaty niż sąsiadujące wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Bankowego.

3. W przypadku łączenia się banków spółdzielczych działających na różnych terenach, teren działania banku przejmującego ulega powiększeniu o teren działania banku przejętego w dniu połączenia.

4. Zmiana statutu banku spółdzielczego będąca wynikiem dostosowania terenu działania do terenu określonego w ust. 1 lub rozszerzenia terenu działania w związku z połączeniem, o którym mowa w ust. 3, nie wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego.

Art. 6. Banki spółdzielcze, po uzyskaniu wymaganego w ustawie — Prawo bankowe zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, mogą wykonywać następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmować wkłady pieniężne płatne na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzić rachunki tych wkładów,
- 2) prowadzić inne rachunki bankowe,
- 3) przeprowadzać bankowe rozliczenia pieniężne,
- 4) udzielać kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym, prawnym i jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną, zamieszkującym, mającym siedzibę lub prowadzącym działalność gospodarczą na terenie działania banku spółdzielczego,
- 5) udzielać gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym, prawnym i jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną, zamieszkującym lub mającym siedzibę na obszarze działania banku spółdzielczego, w zakresie i trybie uzgodnionym z bankiem zrzeszającym,
- 6) nabywać i zbywać wierzytelności pieniężne,
- 7) przechowywać przedmioty i papiery wartościowe oraz udostępniać skrytki sejfowe,
- 8) prowadzić operacje czekowe i wekslowe,
- 9) wydawać karty płatnicze oraz wykonywać operacje związane z ich używaniem,
- 10) wykonywać inne czynności bankowe w imieniu i na rzecz banku zrzeszającego.

Art. 7. Bank spółdzielczy może wykonywać określone czynności obrotu dewizowego na podstawie upoważnienia Prezesa Narodowego Banku Polskiego, o którym mowa w art. 99 ustawy — Prawo bankowe, jeżeli bank ten daje rękojmię należytego i bezpiecznego wykonywania tych czynności oraz jeżeli sytuacja finansowa banku nie zagraża bezpieczeństwu gromadzonych w nim środków.

Art. 8. Za zgodą banku zrzeszającego banki spółdzielcze mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 3—7 ustawy — Prawo bankowe.

Art. 9. Zezwolenia, o których mowa w art. 34 ustawy — Prawo bankowe, uzyskiwane są za pośrednictwem banku zrzeszającego.

Art. 10. 1. Każdy członek banku spółdzielczego obowiązany jest posiadać co najmniej jeden zadeklarowany i wpłacony udział. Minimalną wysokość udziału członkowskiego określa statut. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji lub poręczenia może być uwarunkowane w statucie banku koniecznością zadeklarowania i wpłacenia przez kredytobiorcę, pożyczkobiorcę, osobę, której ma być udzielone poręczenie lub gwarancja, co najmniej jednego udziału w tym banku.

2. Odpowiedzialność udziałowców za straty powstałe w banku może zostać podniesiona w statucie banku do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów.

Art. 11. 1. Rada nadzorcza banku spółdzielczego składa się co najmniej z 5 osób, będących członkami tego banku spółdzielczego.

2. W radzie nadzorczej banku spółdzielczego udział pracowników banku, będących jego członkami, nie może przekroczyć 1/5 jej składu. Osoby zajmujące stanowiska kierownicze w banku, o których mowa w art. 22 ust. 2, nie mogą być członkami rady nadzorczej.

Art. 12. 1. Zarząd banku spółdzielczego składa się co najmniej z 3 osób.

2. Co najmniej 2 członków zarządu, w tym prezes zarządu banku spółdzielczego, powinno posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać w stosunku pracy z tym bankiem, związanym z pełnioną funkcją.

3. Prezesa zarządu banku spółdzielczego powołuje i odwołuje rada nadzorcza, przy czym powołanie następuje za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego w trybie przewidzianym w art. 22 ustawy — Prawo bankowe. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje rada nadzorcza.

4. Pozostałych członków zarządu banku spółdzielczego powołuje i odwołuje rada nadzorcza. Powołanie następuje na wniosek prezesa zarządu banku.

Art. 13. Oświadczenie woli w imieniu banku spółdzielczego składają 2 członkowie zarządu lub członek zarządu i pełnomocnik lub 2 pełnomocników, ustanowionych bezpośrednio przez zarząd.

Art. 14. Bank spółdzielczy będący akcjonariuszem banku zrzeszającego jest reprezentowany na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy tego banku przez pełnomocnika wybranego przez radę nadzorczą w głosowaniu tajnym.

Art. 15. 1. Banki spółdzielcze tworzą związki rewizyjne określone w ustawie — Prawo spółdzielcze.

2. Przynależność banku spółdzielczego do związku rewizyjnego jest obowiązkowa.

3. Związek rewizyjny na rzecz zrzeszonych w nim banków spółdzielczych w szczególności:

1) przeprowadza lustracje,

2) bada sprawozdania finansowe po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. Nr 121, poz. 592, z 1996 r. Nr 102, poz. 475 oraz z 2000 r. Nr 89, poz. 992 i Nr 94, poz. 1037),

3) prowadzi działalność szkoleniową i instruktażową.

4. Związek rewizyjny przekazuje wnioski wynikające z przeprowadzonej lustracji, opinię i raport biegłego rewidenta bankowi zrzeszającemu.

5. Przepisy art. 134 ust. 1 ustawy — Prawo bankowe, w zakresie zasad powoływania biegłych rewidentów, oraz art. 136, w zakresie obowiązku powiadamiania Komisji Nadzoru Bankowego o stwierdzonych podczas lustracji nieprawidłowościach, stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku gdy bank spółdzielczy nie zrzeszy się w związku rewizyjnym w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, mają zastosowanie przepisy art. 141 ustawy — Prawo bankowe.

Rozdział 3

Banki zrzeszające oraz zasady zrzeszania się banków spółdzielczych

Art. 16. 1. Banki spółdzielcze zrzeszają się na podstawie umowy zrzeszenia z jednym bankiem zrzeszającym. Bank spółdzielczy zobowiązany jest do posiadania lub nabycia w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy co najmniej jednej akcji banku zrzeszającego. Bank zrzeszający zapewni bankowi spółdzielczemu możliwość nabycia co najmniej jednej akcji.

2. Bank zrzeszający zawiera z bankiem spółdzielczym umowę, o której mowa w ust. 1, według jednolitego wzoru dla danego zrzeszenia, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Bankowego. Projekt umowy bank zrzeszający zobowiązany jest przedstawić Komisji Nadzoru Bankowego.

3. Komisja Nadzoru Bankowego podejmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia projektu umowy, o którym mowa w ust. 2, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu. Komisja Nadzoru Bankowego odmawia zatwierdzenia projektu, jeżeli umowa naruszałaby przepisy prawa, interesy klientów albo nie gwarantowałaby bezpieczeństwa zgromadzonych w bankach zrzeszenia środków. Każda zmiana umowy wymaga zgody Komisji Nadzoru Bankowego.

4. Bank spółdzielczy może wypowiedzieć umowę zrzeczenia z zachowaniem 6-miesięcznego okresu wypowiedzenia i zawrzeć umowę z innym bankiem zrzeszającym, na warunkach określonych w ust. 1.

5. W przypadku wypowiedzenia umowy zrzeczenia przez bank spółdzielczy i niemożności zbycia należących do tego banku akcji banku zrzeszającego, bank zrzeszający umorzy akcje banku spółdzielczego po zakończeniu najbliższego roku obrotowego.

Art. 17. 1. Akcjonariuszom banku zrzeszającego przysługuje na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy jeden głos z każdej posiadanej akcji.

2. Akcjonariusze banku zrzeszającego, niebędący bankami spółdzielczymi zrzeszonymi z tym bankiem, na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy nie mogą wykonywać łącznie prawa głosu z więcej niż 24% akcji.

3. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się do banków zrzeszających i Skarbu Państwa.

Art. 18. 1. W przypadku gdy BGŻ S.A. będzie bankiem zrzeszającym, a banki spółdzielcze zrzeszone w BGŻ S.A. zwiększą swój udział w kapitale akcyjnym BGŻ S.A. do 51% ogólnej liczby akcji, minister właściwy do spraw Skarbu Państwa zwróci się do BGŻ S.A. z wnioskiem o umorzenie akcji Skarbu Państwa, a BGŻ S.A. akcje umorzy według ich wartości nominalnej, w ten sposób, że udział Skarbu Państwa w kapitale akcyjnym BGŻ S.A. ograniczony zostanie do poziomu nie większego niż 24% ogółu akcji.

2. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa złoży wniosek, o którym mowa w ust. 1, w okresie 3 miesięcy od osiągnięcia przez banki spółdzielcze zrzeszone w BGŻ S.A. 51% ogólnej liczby akcji.

3. Banki spółdzielcze zrzeszone w BGŻ S.A. podwyższają swój udział w kapitale akcyjnym BGŻ S.A., poprzez:

- 1) objęcie nowej emisji akcji pokrytych wkładem pieniężnym lub niepieniężnym w postaci akcji banku zrzeszającego innego niż BGŻ S.A.,
- 2) połączenie banku zrzeszającego z BGŻ S.A. na zasadach określonych w art. 23,
- 3) zamianę na akcje obligacji zamiennych wyemitowanych przez BGŻ S.A.,
- 4) nabycie akcji od Skarbu Państwa.

4. Skarbowi Państwa w okresie 10 lat od dnia umorzenia akcji, o których mowa w ust. 1, przysługuje pierwszeństwo w nabyciu akcji BGŻ S.A. według ich wartości nominalnej, jeżeli akcjonariusze BGŻ S.A. zafzerują je do zbycia, chyba że nabywcą są banki spółdzielcze zrzeszone w BGŻ S.A.

Art. 19. 1. Bank zrzeszający wykonuje czynności bankowe oraz inne czynności określone w ustawie — Prawo bankowe lub w innych ustawach, w zakresie ustalonym w statucie banku.

2. Bank zrzeszający oprócz czynności, o których mowa w ust. 1:

- 1) prowadzi rachunki bieżące zrzeszonych banków spółdzielczych, na których zrzeszone banki spółdzielcze utrzymują rezerwy obowiązkowe oraz przeprowadzają za ich pośrednictwem rozliczenia pieniężne tych banków,
- 2) nalicza i utrzymuje rezerwę obowiązkową zrzeszonych banków spółdzielczych na rachunku w Narodowym Banku Polskim,
- 3) prowadzi wyodrębniony rachunek, na którym deponowane są aktywa banków spółdzielczych, stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych,
- 4) wypełnia za zrzeszone z nim banki spółdzielcze obowiązki informacyjne wobec Narodowego Banku Polskiego oraz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
- 5) kontroluje zgodność działalności zrzeszonych banków spółdzielczych z postanowieniami umowy zrzeczenia, przepisami prawa i statutami,
- 6) w uzasadnionych przypadkach występuje do Komisji Nadzoru Bankowego o zastosowanie środków przewidzianych w art. 138 i 141 ustawy — Prawo bankowe,
- 7) reprezentuje zrzeszone banki spółdzielcze w stosunkach zewnętrznych w sprawach wynikających z umowy zrzeczenia,
- 8) wykonuje inne czynności przewidziane w umowie zrzeczenia.

Art. 20. Powołanie prezesa i członków zarządu banku zrzeszającego następuje na zasadach określonych w art. 22 ustawy — Prawo bankowe.

Art. 21. 1. Prezesa zarządów banków spółdzielczych zrzeszonych z bankiem zrzeszającym oraz prezes zarządu banku zrzeszającego wybierają spośród siebie radę zrzeczenia. Rada zrzeczenia jest organem opiniotwórczo-doradczym zrzeczenia.

2. Szczegółowy zakres kompetencji, tryb powoływania, odwoływania, liczbę członków i zasady funkcjonowania rady zrzeczenia określa umowa zrzeczenia.

Art. 22. 1. Członkowie zarządów i rad nadzorczych banków spółdzielczych, zarządów i rad nadzorczych banków zrzeszających, jak też osoby zajmujące stanowiska kierownicze w tych bankach, nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi.

2. Przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze rozumie się pracowników podlegających bezpośrednio członkom zarządu, a w szczególności osoby zajmujące stanowisko głównego księgowego i kierownika (dyrektora) oddziału, z wyłączeniem radców prawnych.

Rozdział 4

Zasady łączenia i zrzeszania się oraz współdziałania banków zrzeszających

Art. 23. 1. Banki zrzeszające, z zastrzeżeniem ust. 4, mogą się łączyć tylko z innymi bankami zrzeszającymi w trybie przeniesienia majątku banku na bank zrzeszający w zamian za akcje. Przepis art. 124 ust. 3 ustawy — Prawo bankowe stosuje się odpowiednio.

2. Stosunek wymiany akcji banku przejmowanego na akcje banku przejmującego ustala się na podstawie wartości księgowej obu banków.

3. W przypadku połączenia się banków zrzeszających dla banków spółdzielczych obowiązująca jest umowa zrzeszenia banku przejmującego. Banki spółdzielcze zrzeszone z bankiem przejętym mogą rozwiązać tę umowę w ciągu 3 miesięcy od daty połączenia.

4. Połączenie się banku zrzeszającego z innym bankiem niż bank zrzeszający wymaga zgody Komisji Nadzoru Bankowego. Komisja Nadzoru Bankowego może odmówić wyrażenia zgody, jeżeli jest możliwe połączenie banku z innym bankiem zrzeszającym.

Art. 24. 1. Banki zrzeszające niezależnie od uprawnień określonych w art. 122 ustawy — Prawo bankowe mogą, w celu zapewnienia jednolitości działania, zawrzeć umowę o współdziałaniu, z uwzględnieniem ust. 2—5.

2. Prezesi zarządów banków, o których mowa w ust. 1, tworzą radę.

3. Rada, o której mowa w ust. 2:

1) określa w szczególności zasady:

- a) wspólnej polityki finansowej banków zrzeszających,
- b) ujednoczenia usług bankowych,
- c) ujednoczenia systemów informatycznych,
- d) realizowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych,
- e) podejmowania innych wzajemnie uzgodnionych działań,

2) upoważnia jeden z banków do:

- a) reprezentowania zrzeszonych banków,
- b) kontroli realizacji jej uchwał,
- c) wypowiedzenia umowy z bankami, o której mowa w ust. 1, które nie realizują uchwał rady.

4. Szczegółowy zakres kompetencji rady, o której mowa w ust. 2, jej tryb działania oraz sposób wykonywania jej uchwał określa umowa.

5. Po zawarciu umowy, o której mowa w ust. 1, banki zrzeszające wraz ze zrzeszonymi bankami spółdzielczymi mogą stosować jednolitą nazwę i znak firmowy dla utworzonych przez siebie zrzeszeń.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 25. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 9, poz. 131 i Nr 86, poz. 958) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 2 skreśla się wyrazy „(zrzeszeń regionalnych)”;
- 2) w art. 13 w ust. 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy „z tym że opłaty należne od banków spółdzielczych — zrzeszonych w bankach zrzeszających — wnoszą, w imieniu tych banków, banki zrzeszające.”;
- 3) w art. 20 w pkt 3 skreśla się wyrazy „o którym mowa w art. 2 pkt 3 lit. a), lub w bankach spółdzielczych będących uczestnikami zrzeszenia regionalnego, o którym mowa w art. 2 pkt 3 lit. b),”;
- 4) w art. 25 w ust. 2 skreśla się wyrazy „(zrzeszeniu regionalnym)”;
- 5) w art. 26:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Banki spółdzielcze — członkowie zrzeszeń — obowiązane są deponować aktywa stanowiące pokrycie funduszy ochrony środków gwarantowanych zrzeszenia na wyodrębnionym rachunku w banku zrzeszającym.”,
 - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. W przypadku banków spółdzielczych, o których mowa w ust. 2, obowiązki określone w ust. 4 wykonują banki zrzeszające.”;
- 6) w art. 29 w ust. 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z tym że wpłaty, do których zobowiązane są banki spółdzielcze — zrzeszone w bankach zrzeszających — wnoszą, w imieniu tych banków, banki zrzeszające.”;
- 7) w art. 38 w ust. 8 skreśla się wyrazy „jak i odpowiednio zrzeszenia,”;
- 8) w art. 42 w ust. 1 i 2 skreśla się wyrazy „(organu zrzeszenia regionalnego)”;
- 9) w art. 43 skreśla się ust. 2;
- 10) skreśla się art. 43a.

Art. 26. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 oraz z 2000 r. Nr 53, poz. 648 i Nr 62, poz. 718) w art. 38 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Banki spółdzielcze utrzymują rezerwy obowiązkowe w banku zrzeszającym, z którym są zrzeszone. Bank zrzeszający utrzymuje rezerwę obowiązkową zrzeszonych banków spółdzielczych na swoim rachunku w Narodowym Banku Polskim w kwocie odpowiadającej rezerwom obowiązkowym zrzeszonych w nim banków i własnym rezerwom obowiązkowym.”

Art. 27. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40, poz. 399 oraz z 2000 r. Nr 93, poz. 1027, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i Nr 116, poz. 1216) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. Kontrola wewnętrzna w bankach spółdzielczych zrzeszonych w bankach zrzeszających może być wykonywana przez bank zrzeszający na zasadach określonych w umowie zrzeszenia.”;

2) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bank spółdzielczy może być utworzony, z zachowaniem trybu określonego przepisami ustawy — Prawo spółdzielcze, na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, wydanego w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych na wniosek założycieli, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252); przepisy art. 30—38 stosuje się odpowiednio.”;

3) w art. 127 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Komisja Nadzoru Bankowego może zaliczyć do funduszy uzupełniających banków spółdzielczych określoną część dodatkowej kwoty odpowiedzialności członków, nie więcej niż 50% kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 20 ust. 1.”;

4) w art. 158 w ust. 2 wyraz „regionalnego” zastępuje się wyrazem „zrzeszającego”;

5) w art. 164 w ust. 1 wyraz „regionalny” zastępuje się wyrazem „zrzeszający”;

6) w art. 172 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Bank spółdzielczy, który zrzeszył się z bankiem zrzeszającym, jest obowiązany uzyskać zwiększenie sumy funduszy własnych do poziomu nie niższego niż:

1) równowartość 300 000 EURO — do dnia 31 grudnia 2001 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

2) równowartość 500 000 EURO — do dnia 31 grudnia 2005 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

3) równowartość 1 000 000 EURO — do dnia 31 grudnia 2010 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli

kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego.”

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 28. Banki, które w dniu wejścia w życie ustawy nie spełniają wymogu określonego w art. 2 pkt 2, a pełniące funkcje banku zrzeszającego lub regionalnego zgodnie z ustawą z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 369, z 1995 r. Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 939) obowiązane są uzyskać zwiększenie sumy funduszy własnych do poziomu nie niższego niż:

1) równowartość 10 000 000 EURO — w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

2) równowartość 15 000 000 EURO — do dnia 31 grudnia 2003 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,

3) równowartość 20 000 000 EURO — do dnia 31 grudnia 2006 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego.

Art. 29. Projekt umowy, o którym mowa w art. 16 ust. 2, bank zrzeszający obowiązany jest przedstawić Komisji Nadzoru Bankowego w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepisy art. 16 ust. 3—5 stosuje się odpowiednio.

Art. 30. Banki zrzeszające i banki spółdzielcze są obowiązane dostosować statuty do przepisów ustawy w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 31. Powołanie zarządów banków spółdzielczych zgodnie z art. 12 nastąpi nie później niż w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 32. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy administrowany przed dniem jej wejścia w życie przez BGŻ S.A. Fundusz Rozwoju Banków Spółdzielczych przejęty z państwowo-spółdzielczego Banku Gospodarki Żywnościowej zostaje zlikwidowany, a jego środki podlegają przekazaniu do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego według następujących zasad:

1) środki, które w dniu wejścia w życie ustawy znajdowały się na rachunku BGŻ S.A., zostaną wraz z na-

leżnymi odsetkami przekazane do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z przeznaczeniem na wsparcie procesów łączenia się banków spółdzielczych oraz realizowane w tych bankach przedsięwzięcia inwestycyjne, o których mowa w art. 35 ust. 3,

- 2) należności Funduszu Rozwoju Banków Spółdzielczych z tytułu pożyczek udzielonych bankom spółdzielczym niespłacone do dnia wejścia w życie ustawy zostają umorzone.

Art. 33. 1. Nieprzekazane przez BGŻ S.A. obligacje restrukturyzacyjne serii D na rzecz banków, o których mowa w art. 39 ust. 2 ustawy o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw, oraz obligacje przekazane na rzecz tych banków, które nie zostały wykorzystane, zgodnie z ich przeznaczeniem, na restrukturyzację wierzytelności zrzeczonych banków spółdzielczych, podlegają, z zastrzeżeniem ust. 4, z dniem wejścia w życie ustawy umorzeniu. Wyłączone z budżetu państwa środki z tytułu wykupu umorzonych obligacji wraz z wypłaconymi odsetkami przeznacza się na udzielanie pomocy finansowej wspierającej procesy łączenia banków spółdzielczych oraz realizowane w tych bankach przedsięwzięcia inwestycyjne, o których mowa w art. 35 ust. 3.

2. Środki z tytułu wykupu obligacji wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1, podlegają przekazaniu do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie do otrzymanych przez BGŻ S.A. obligacji restrukturyzacyjnych serii D, w części stanowiącej równowartość nieprzekazanej w formie wkładów niepieniężnych na rzecz banków, wymienionych w ust. 1, części majątku BGŻ S.A.

4. W przypadku odstąpienia przez bank zraszający od restrukturyzacji wierzytelności banku spółdzielczego, przekazaniu podlegają do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego również środki wypłacone z budżetu państwa z tytułu wykupu obligacji wraz z wypłaconymi odsetkami przeznaczonymi na restrukturyzację wierzytelności, od której prowadzenia bank zraszający odstąpił, a przekazane obligacje podlegają w tej części umorzeniu. Przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

5. Umorzeniu nie podlegają obligacje przekazane na zwiększenie kapitału rezerwowego banków, o których mowa w ust. 1.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, w drodze rozporządzenia, określi warunki i tryb rozliczenia podlegających umorzeniu niewykorzystanych obligacji restrukturyzacyjnych serii D, podając:

- 1) liczbę obligacji przekazanych do banków regionalnych i depozytu BGŻ S.A. oraz obligacji posiadanych przez BGŻ S.A., o których mowa w ust. 1, 3 i 4, na podstawie informacji uzyskanych od tych banków,

- 2) kwoty środków podlegających przekazaniu do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z tytułu dokonanych przez budżet państwa wypłat rat kapitałowych i odsetek od obligacji określonych w pkt 1, od dnia emisji do dnia ich umorzenia.

Art. 34. Przekazane Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu środki, o których mowa w art. 32 pkt 1 i art. 33 ust. 1, 3 i 4, stanowią źródło finansowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w rozumieniu art. 15 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym i są gromadzone na funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych wyodrębnionym jako fundusz własny.

Art. 35. 1. Bankowy Fundusz Gwarancyjny w granicach środków i na cele określone w art. 32 pkt 1 i art. 33 ust. 1, 3 i 4 może udzielać bankom spółdzielczym, w których nie występuje niebezpieczeństwo niewypłacalności, zwrotnej pomocy finansowej na warunkach korzystniejszych niż ogólnie stosowane dla banków spółdzielczych.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, może być udzielona, jeżeli według Bankowego Funduszu Gwarancyjnego sytuacja banku pozwala na uznanie braku zagrożenia spłaty pożyczki, a ponadto bank ustanowi odpowiednie zabezpieczenia przewidziane w Kodeksie cywilnym lub w innych ustawach.

3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, może być udzielona na finansowanie łączenia się banków spółdzielczych oraz realizację inwestycji tych banków, a w szczególności:

- a) unifikację programów i sprzętu informatycznego,
- b) ujednoczenie technologii bankowej,
- c) ujednoczenie procedur finansowo-księgowych,
- d) unifikację oferty produktów i usług bankowych,
- e) nabycie akcji banku zraszającego w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 36. 1. Formy, tryb oraz szczegółowe warunki udzielania pomocy, o której mowa w art. 35 ust. 1, w tym zasady oprocentowania, pobierania prowizji i zabezpieczenia spłaty, określa Rada Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Bank spółdzielczy w okresie korzystania z pomocy, o której mowa w art. 35 ust. 3, nie wypłaca dywidendy, przeznaczając nadwyżki bilansowe na zwiększanie funduszy własnych.

3. Udzielając pomocy Bankowy Fundusz Gwarancyjny może zastrzec dla banku obowiązek przekazywania określonych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny informacji oraz poddanie działalności banku kontroli w zakresie celowości wykorzystania udzielonej pożyczki.

Art. 37. 1. Pomoc finansowa z zachowaniem warunków określonych w art. 35 i 36 może być udzielona także bankom spółdzielczym, które dokonały połączenia z innymi bankami w okresie 3 lat przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może być udzielona do wysokości nie wyższej niż odpowiadająca kosztom działalności banku w związku z dokonanym połączeniem, w szczególności na cele określone w art. 35 ust. 3 lit. a)—d).

Art. 38. 1. Rada Ministrów dokona, w drodze rozporządzenia, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, zmian w statucie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Bankowego, w drodze rozporządzenia, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, dokona zmian szczególnych zasad rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 39. 1. Bank zraszający posiadający fundusze własne w wysokości co najmniej równowartości 20 000 000 EURO w okresie do dnia 31 grudnia 2007 r. może emitować obligacje z terminem wykupu nie krótszym niż 5 lat, z których uzyskane środki za zgodą Komisji Nadzoru Bankowego mogą być zaliczone do jego funduszy uzupełniających.

2. Kwota środków zaliczana do funduszy uzupełniających banku z tytułu emisji obligacji, o których mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 50% funduszy podstawowych i w ciągu ostatnich 5 lat przed terminem wykupu tych obligacji będzie corocznie pomniejszana o 20% jej wartości początkowej.

3. Do środków zaliczanych do funduszy uzupełniających banku, o których mowa w ust. 2, mają zastosowanie przepisy art. 127 ust. 8 ustawy — Prawo bankowe.

4. Bank zraszający nie może nabywać obligacji, o których mowa w ust. 1, przed nadejściem terminu ich wykupu.

5. W razie upadłości lub likwidacji banku roszczenia obligatariuszy zaspokajane będą w ostatniej kolejności.

Art. 40. 1. Skarb Państwa może udzielić poręczenia spełnienia przez bank zraszający świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych obligacji, o któ-

rych mowa w art. 39 ust. 1, do wysokości 60% kwoty środków zaliczanej do funduszy uzupełniających.

2. Do poręczenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 4, 6, 8, 12, 15, 17 i 18 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. Nr 79, poz. 484 i Nr 80, poz. 511 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 550, Nr 60, poz. 693 i Nr 86, poz. 958).

Art. 41. Umowy zawarte przez banki spółdzielcze z bankami regionalnymi na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 28, lub bankiem zraszającym, dotyczące zrzeszania się tych banków, obowiązują do dnia zawarcia umowy, o której mowa w art. 16 ust. 1, nie dłużej jednak niż przez 14 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o ile postanowienia tych umów nie są sprzeczne z ustawą.

Art. 42. 1. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa przekaze nieodpłatnie uprawnionym osobom 15% akcji BGŻ S.A. stanowiących własność Skarbu Państwa, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Akcje nabyte nieodpłatnie przez osoby uprawnione, o których mowa w ust. 1, nie mogą być przedmiotem obrotu przed upływem 2 lat od dnia zbycia przez Skarb Państwa pierwszych akcji.

3. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb podziału akcji, o których mowa w ust. 1, pomiędzy uprawnione osoby. Ustalając zasady podziału akcji, minister uwzględni w podziale staż pracy i zajmowane przez pracownika stanowisko.

Art. 43. Traci moc ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 369, z 1995 r. Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 939), z wyjątkiem art. 33 i 39 ust. 1—5.

Art. 44. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*